

Skuldsanering

Är du så skuldsatt att du inte kan betala dina skulder?

Om du inte kan betala dina skulder kanske du kan få skuldsanering.

Med skuldsanering menas att en svårt skuldsatt person under vissa förutsättningar kan befrias från skyldigheten att betala sina skulder helt eller delvis.

I den här broschyren får du information om hur du ansöker om skuldsanering och hur du fyller i blanketten "Ansökan om skuldsanering".

Blanketter som ingår vid ansökan om skuldsanering är

- "Ansökan om skuldsanering" (KFM 9150).
- "Redovisning av näringsverksamhet" (KFM 9150a).
- "Redovisning av tidigare näringsverksamhet" (KFM 9150b).

Skuldsaneringslagens krav

Du kan få skuldsanering om

- du är så svårt skuldsatt att du inte på något sätt kommer att kunna betala dina skulder på många år
- skuldsaneringen är skälig med hänsyn till dina personliga och ekonomiska förhållanden
- du är folkbokförd i Sverige.

Du får inte ha pågående näringsförbud.

Du kan i princip bara få skuldsanering en gång.

Är du näringsidkare måste din verksamhet vara liten och det mesta av dina inkomster ska komma från annat håll.

Så här ansöker du om skuldsanering

Du ansöker om skuldsanering hos Kronofogden. På www.kronofogden.se kan du läsa vart du ska skicka din ansökan. Du kan också höra av dig till Kronofogdens kundcenter, telefon 0771-73 73 00 för att få information.

Råd och stöd

Behöver du hjälp med att fylla i din ansökan om skuldsanering kan du kontakta en budget- och skuldrådgivare i din kommun.

Kronofogdens bedömning

Din ekonomiska situation

Kronofogden gör en prognos över dina möjligheter att betala skulderna i framtiden. Omständigheter som påverkar förmågan att kunna betala är bl.a. din totala skuld, dina nuvarande och framtida inkomster, din ålder, arbetsförmåga och utbildning, eventuell sjukdom och arbetslöshet.

Det står inte i lagen hur stor skulden måste vara. Bedömningen görs från fall till fall.

Bedömning av skäligheten

Skälighetsbedömningen är en samlad bedömning av dina personliga och ekonomiska förhållanden. Det är fyra omständigheter som Kronofogden särskilt ska ta hänsyn till.

- Merparten av dina skulder ska vara minst tre till fyra år gamla.
- Det har betydelse för bedömningen hur och varför dina skulder uppkommit, t.ex. genom konsumtion, lån till bostad, lån för tidigare näringsverksamhet, borgensåtagande, skadestånd och skatteskulder.
- Du ska ha gjort allt du kan för att försöka betala dina skulder.
- Det är viktigt att du är aktiv och svarar på de frågor som Kronofogden har för att kunna pröva din ansökan. Det är också viktigt att uppgifterna är fullständiga och riktiga.

Kronofogdens beslut

Om du uppfyller kraven för att få skuldsanering beslutar Kronofogden att inleda en skuldsanering. Därefter skriver Kronofogden ett förslag om skuldsanering som du måste godkänna innan förslaget kan skickas vidare.

Förslaget skickas sedan till alla som du är skyldig pengar. Även om någon av dessa säger nej till förslaget kan Kronofogden besluta om skuldsanering. I det beslutet ingår vanligtvis en betalningsplan som visar när och hur stor del av varje skuld du ska betala.

Om du får avslag på din ansökan

Om Kronofogden bedömer att du inte uppfyller kraven för skuldsanering kommer din ansökan att avslås, med en motivering om varför.

Att du får avslag på din ansökan betyder inte att du aldrig någonsin kan få skuldsanering. Du kan

ansöka igen. Motiveringen till avslaget kan ge vägledning om när det är lämpligt att söka igen.

Vad händer under skuldsaneringsperioden?

Du får leva på existensminimum, vanligtvis i fem år. Alla inkomster över denna nivå går till att betala skulderna. Du betalar själv enligt betalningsplanen till dem du är skyldig pengar. Den del av dina skulder som inte ska betalas enligt planen blir du befriad från när skuldsaneringsplanen gått ut.

Tänk på att fem år är en lång tid och att familjeförhållanden, inkomster m.m. kan förändras.

Ändrad skuldsanering

Om du får det sämre under skuldsaneringstiden kanske du inte kan följa betalningsplanen. Då kan du ansöka om att få den ändrad hos Kronofogden.

Om du får det bättre kan de du är skyldig pengar vilja ha mer, eller så vill du själv betala mer. Både du själv och de du är skyldig pengar kan då ansöka om att få skuldsaneringen ändrad. Om det är du som begär att skuldsaneringen ska ändras riskerar du inte att betalningsplanen förlängs.

De du är skyldig pengar kan under vissa förutsättningar ansöka om att få din skuldsanering upphävd, dvs. att den inte längre ska gälla. En sådan förutsättning kan vara om du inte har betalat enligt din betalningsplan.

Råd och stöd

Om du behöver råd och stöd under skuldsaneringsperioden kan du vända dig till en budget- och skuldrådgivare.

Att tänka på när du fyller i blanketten

① Personuppgifter

När du ansöker om skuldsanering ska du skicka med ett personbevis som visar att du bor i Sverige. Personbevis kan du få hos ditt skattekontor. Du kan också ringa till Skatteverkets servicetelefon, 020-567 000. Invänta svar och välj därefter direktval 1111.

Det är viktigt att vi kan nå dig. Ange därför alla dina telefonnummer.

② Ombud

Du får anlita ett ombud som företräder dig. Även om du har ett ombud måste du underteckna blanketten själv. Om du har god man eller förvaltare som ombud anger du det här.

③ Budget- och skuldrådgivare

Har du fått råd och stöd hos budget- och skuldrådgivare fyller du i det här.

④ Bostadsförhållanden

Här kryssar du i vilken typ av bostad du har. Du fyller också i antal rum och bostadsyta.

⑤ Familjeförhållanden

Här fyller du i dina familjeförhållanden. Du anger också om det är någon annan som bor hos dig, t.ex. inneboende.

⑥ Anställningsförhållanden

Här ska du redovisa om du är anställd, arbetslös eller annat (t.ex. sjukskriven eller sjukpensionär). Vidare ska du redovisa omfattningen i procent samt när du blev anställd, sjukskriven osv. Du ska även ange om du är egen företagare eller om du tidigare har varit egen företagare.

Om du driver ett företag idag redovisar du företagets ekonomiska ställning på blanketten "Redovisning av näringsverksamhet" (KFM 9150a). Om du tidigare har haft ett företag fyller du i "Redovisning av tidigare näringsverksamhet" (KFM 9150b). Din privata ekonomi redovisar du på blanketten "Ansökan om skuldsanering" (KFM 9150).

⑦ Utbildning och arbetslivserfarenhet

Här anger du vad du har för utbildning och vad du har arbetat med.

⑧ Inkomster

Under "Inkomst av tjänst (före skatteavdrag)" fyller du i din och din makes eller sambos månadslön. Om du brukar få OB-tillägg ska du fylla i den totala inkomsten inklusive OB-tillägg. Med övriga inkomster menas t.ex. inkomst av kapital som du vet att du kommer att få. Sidoinkomster av olika slag som t.ex. AFA-ersättning ska du också fylla i här. Precisera vad inkomsten avser.

⑨ Kostnader

Här fyller du i hur mycket preliminär skatt du betalar per månad. Du fyller också i kostnader för hyra eller boendekostnader i din fastighet eller bostadsrätt. Du ska också specificera kostnaderna under punkt ⑪.

Reser du kollektivt till och från arbetet fyller du i utgiften för månadskortet. Reser du med egen bil fyller du i kostnaden här. Specificera dina bilresor under punkt ⑫.

Kostnader för barnomsorg, underhållsbidrag och underhållsstöd ska du också fylla i. Har du studielån ska du fylla i avgiften som du betalar till Centrala Studiestödsnämnden, CSN (omräknat per månad).

Här fyller du i kostnader på grund av sjukdom som du har **upp** till högkostnadsskyddet.

Kostnader du har på grund av sjukdom **utöver** högkostnadsskyddet fyller du också i här. Sådana kostnader måste du styrka med t.ex. läkarintyg.

Du ska **inte** fylla i kostnader för mat, kläder, tvätt, hygien, hushållsel, telefon, TV-avgifter, försäkrings- och fackavgifter, andra eventuella medlemsavgifter samt mindre utgifter för tillfälliga behov. Dessa kostnader räknar Kronofogden ut enligt en viss schablon.

⑩ Medlemskap i a-kassa

Här fyller du i om du är medlem i en a-kassa. I så

fall får du tillgodoräkna dig avgiften till a-kassan. Det räcker med att du anger vilken a-kassa du är medlem i så tar Kronofogden reda på avgiften åt dig.

⑪ Boende i egen fastighet eller bostadsrätt

Här specificerar du alla kostnader som ingår i boendekostnaden. Du summerar boendekostnaderna per månad och för över beloppet till punkt ⑨.

⑫ Bilresor till och från arbetet

Här fyller du i kostnader för resor om du av någon anledning inte kan åka kollektivt utan behöver använda din egen bil (t.ex. oregelbundna arbetstider, dåliga förbindelser, hälsoskäl).

⑬ Tillgångar

Här ska du redovisa dina och din makes eller sambos alla tillgångar. Var noga med att fylla i alla uppgifter som efterfrågas. Exempel på övriga tillgångar är båt, smycken, mattor och konst. Tänk också på att redovisa om du har tillgångar i utlandet. Om du saknar tillgångar sätter du kryss i den rutan.

⑭ Borgensåtagande

Här ska du ange om du har tecknat borgensansvar för någon annans skuld. Du ska ange för vem du tecknat borgen (låntagare med namn och adress) och hos vilken långivare detta skett. Du ska även ange det belopp för vilket du tecknat borgen.

⑮ Skuldspecifikation

Redovisningen av dina skulder måste vara så fullständig som möjligt och du ska redovisa varje skuld i en egen ruta. Observera att du ska ange alla dina skulder, även sådana som du inte fått några krav på. Du ska ange vem du är skyldig pengar (fordringsägare) och eventuellt ombud (t.ex. inkassoföretag) samt adress och telefonnummer till dem.

Du måste ange om någon annan person är solidariskt betalningsansvarig för skulden tillsammans med dig eller om någon person gått i borgen för skulden. Med borgen menas att någon annan person har åtagit sig att betala ditt lån om du inte

kan. Solidariskt betalningsansvar är om flera personer tillsammans har ansvar för att en skuld blir betald. Det kan betyda att en person blir tvungen att betala hela skulden. Det avgörande är vem som kan betala vid betalningstillfället. Ange även om det finns någon säkerhet för skulden.

Om utrymmet för redovisning av skulderna inte räcker till kan du hämta en extra ansökningsblankett på www.kronofogden.se.

⑯ Studieskulder

Här anger du om du har studieskulder och vilket år du tog lånet. Fyll i den totala skulden och hur mycket av skulden som du hittills skulle ha betalat men inte klarat av.

⑰ Underskott på skattekontot

Har du skatteskulder (underskott på ditt skattekonto) fyller du i beloppet här och anger för vilket inkomstår.

⑱ Summa skulder

Summera dina skulder ⑮ + ⑯ + ⑰ = ⑱.

⑲ Uppgifter till grund för bedömningen

Här ska du redogöra för när du inte längre hade förmåga att betala dina skulder och orsakerna till detta. Du ska också redovisa vad du har gjort för att försöka betala dina skulder. Om du t.ex. har höga boendekostnader ska du ange vad du har gjort för att minska dessa kostnader. Har du egna barn som bor hos dig ska du även redovisa deras tillgångar här. Om du har ägt en fastighet ska du ange tidpunkt för köp, försäljning, köpeskilling och försäljningssumma. Om du har en pensionsförsäkring, redogör här för dina eventuella försök till återköp av den.

Du redovisar här även annat som du anser har betydelse för prövningen av din ansökan. Om du vill skriva mer än utrymmet tillåter, kan du skriva på ett separat papper som du skickar med din ansökan.

⑳ Underskrift

Kom ihåg att skriva under blanketten! Även om du har ombud måste du själv skriva under blanketten.

Checklista – har du fått med detta när du fyllde i ansökan?

Det är viktigt att du fyller i hela ansökningsblanketten. Det finns några saker som vi har märkt att många missar.

Utan dessa uppgifter kommer du troligtvis få ett brev från oss där vi ber dig komplettera din ansökan. Titta därför igenom din ansökan en extra gång och tänk särskilt på följande:

- Redogör för alla dina inkomster, stora som små. Detsamma gäller för din partners inkomster.
- Uppge vilken arbetslöshetskassa du är medlem i.
- Bifoga intyg om du har sjukdomskostnader utöver högkostnadsskyddet.
- Äger du eller din partner en fastighet eller bostadsrätt? Uppge marknadsvärdet och fastighetsbeteckning eller föreningens namn. Specificera också alla dina boendekostnader.
- Äger du en pensionsförsäkring? Uppge värdet och berätta vilka försök till återköp du har gjort.
- När uppkom dina skulder? Ange årtal för varje skuld. Alla skulder ska vara med. När fick du problem att betala dina skulder; när ”brakade det ihop”? Ange vilket år det hände.
- Redogör kort för dina försök att betala dina skulder.
- Kryssa i ”Ja” under rubriken ”Budget- och skuldrådgivare” om du vill att vi meddelar din budget- och skuldrådgivare vad som händer i ditt ärende samtidigt som vi meddelar dig.

Kom ihåg att du alltid kan kontakta en budget- och skuldrådgivare i din kommun för hjälp och stöd.

Så behandlar Kronofogden de uppgifter du lämnar

Kronofogden behandlar de uppgifter du lämnar i enlighet med lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet. Av den lagen framgår bl.a. att uppgifterna får behandlas elektroniskt för handläggning av ärenden om skuldsanering. Uppgifterna får i viss utsträckning även användas för andra ändamål hos Kronofogden och andra myndigheter.

Lagen innehåller även bestämmelser om hur du kan få rättelse av felaktiga uppgifter, dina möjlig-

heter till information om vilken uppgiftsbehandling som sker hos Kronofogden och hur du kan överklaga ärenden avseende dessa frågor.

Kronofogden är, i enlighet med offentlighetsprincipen, skyldig att på begäran från enskilda lämna ut uppgifter som inte omfattas av sekretess. Kreditupplysningsföretagen inhämtar regelbundet offentliga uppgifter ur Kronofogdens databas.

Mer information finns på **www.kronofogden.se**. Du kan även ringa vårt kundcenter 0771-73 73 00.

Vill du veta mera?

Du som vill få ordning på din ekonomi behöver troligen mer information. Om du vill läsa mer om skuldsanering hittar du information på www.kronofogden.se. Du kan få tillgång till webbplatsen via allmänhetens terminal. Sådana finns bl.a. på Kronofogden och skattekontoren.

Du kan också få information av din kommunala budget- och skuldrådgivare eller hos Kronofogdens skuldsaneringsteam.

